

KANITERAPIJA

Nr. LLI-352
INTERPROF

Project is partly financed by
Interreg V-A Latvia – Lithuania Programme 2014-2020

www.latlit.eu

Kas yra kaniterapija?

Latvijoje ši terapijos rūšis yra pakankamai nauja, tačiau pasaulyje kaniterapija atsirado Viduramžiais, kada šunims buvo leista pasilikti psichiatrijos klinikose, buvo pastebėtas šunų buvimo šalia teigiamas poveikis žmogaus psichikai. Antrojo pasaulinio karo metu JAV ligoninėse šunys padėjo sužeistiems kariams. Kaip atskira medicinos šaka, zooterapija buvo išplėtota XX a. Šeštojo dešimtmečio viduryje kaniterapija tapo viena iš jos šakų („canis“ lotyniškai reiškia „šuo“).

Kas yra kaniterapija?

Kontaktas su gyvūnais buvo pradėtas taikyti ne tik siekiant sumažinti nervinį stresą, bet ir gydyti sunkias ligas. Zooterapija plačiai taikoma daugumoje Europos šalių ir Amerikoje bei Rusijoje. Terapiniai šunys priklauso valstybinims padalinims, įsteigtiems daugelyje globos namų, ligoninių ir reabilitacijos centrų. Tyrimai parodė, kad specialiai apmokyti šunys daro teigiamą poveikį žmonių sveikatai. Šio metodo privalumas yra tai, kad jis neturi jokio nepageidaujamo šalutinio poveikio; jis netaikomas tik tuo atveju, jei vaikas yra alergiškas šuns kailiui.

Kaniterapiją atlieka:

- Kvalifikuotas/ -a terapeutas/ -ė kartu su atitinkamai atrinktu ir apmokytu šunimi
- Savanoris/ -ė padėjėjas/ -ė
- Šuns vedlys/ -ė

Kaniterapijoje šunys skirstomi į 3 kategorijas:

- Pirmo kontakto šuo (ADEPTS-KA)
- Terapinis šuo – Pirmas lygis (K-I)
- Terapinis šuo – Antras lygis (K-II)

Svarbu šunį dresuoti ir pripratinti bendrauti!

Kaniterapijoje žmonių darbas skirstomas į 3 kategorijas:

- Kaniterapijos terapeutas-savanoris (padėjėjas)
- Kaniterapijos terapeutas
- Kaniterapijos terapeutas-specialistas

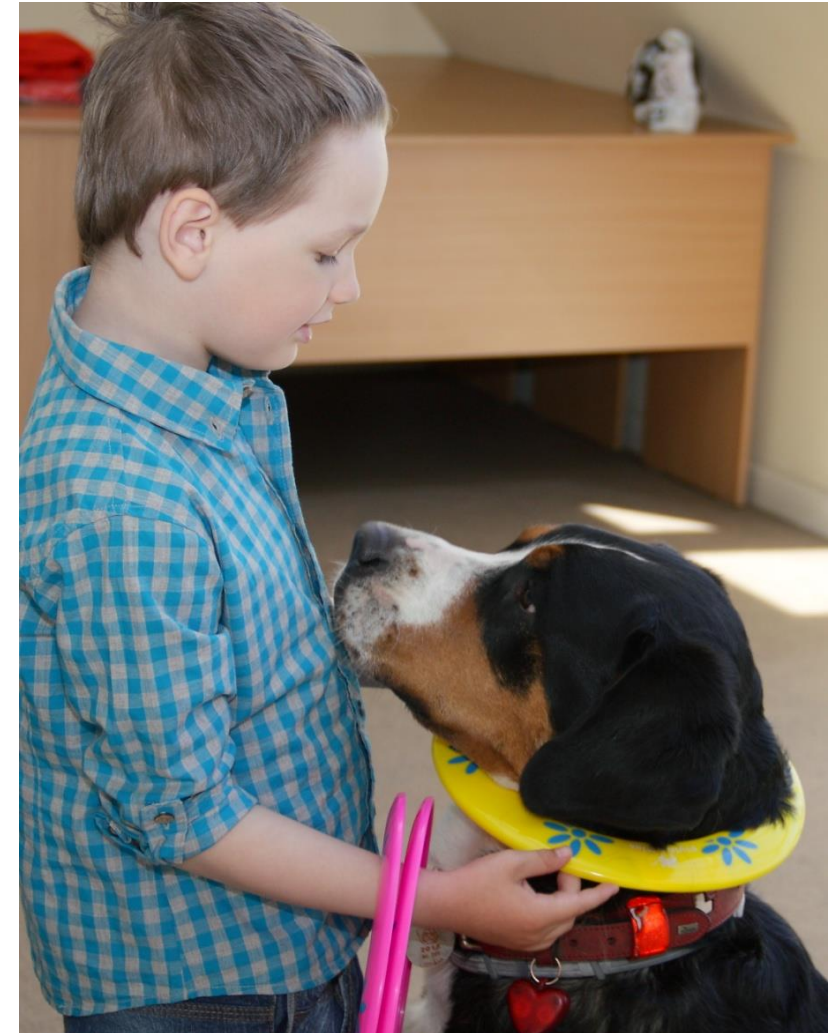
* *Toks skirstymas yra priimtinas Lenkijoje.*

Reikalavimai šuniui

PRASIMANYMAS – Šuo gydo ligą.

TIESA

- Šuo negydo, šuo suteikia daugiau savigarbos.
- Šuo yra pagalbinė priemonė gydant, o ne vaistai.
- Šuo yra motyvacija.
- Šuo yra pagalbininkas.

Pagrindiniai principai

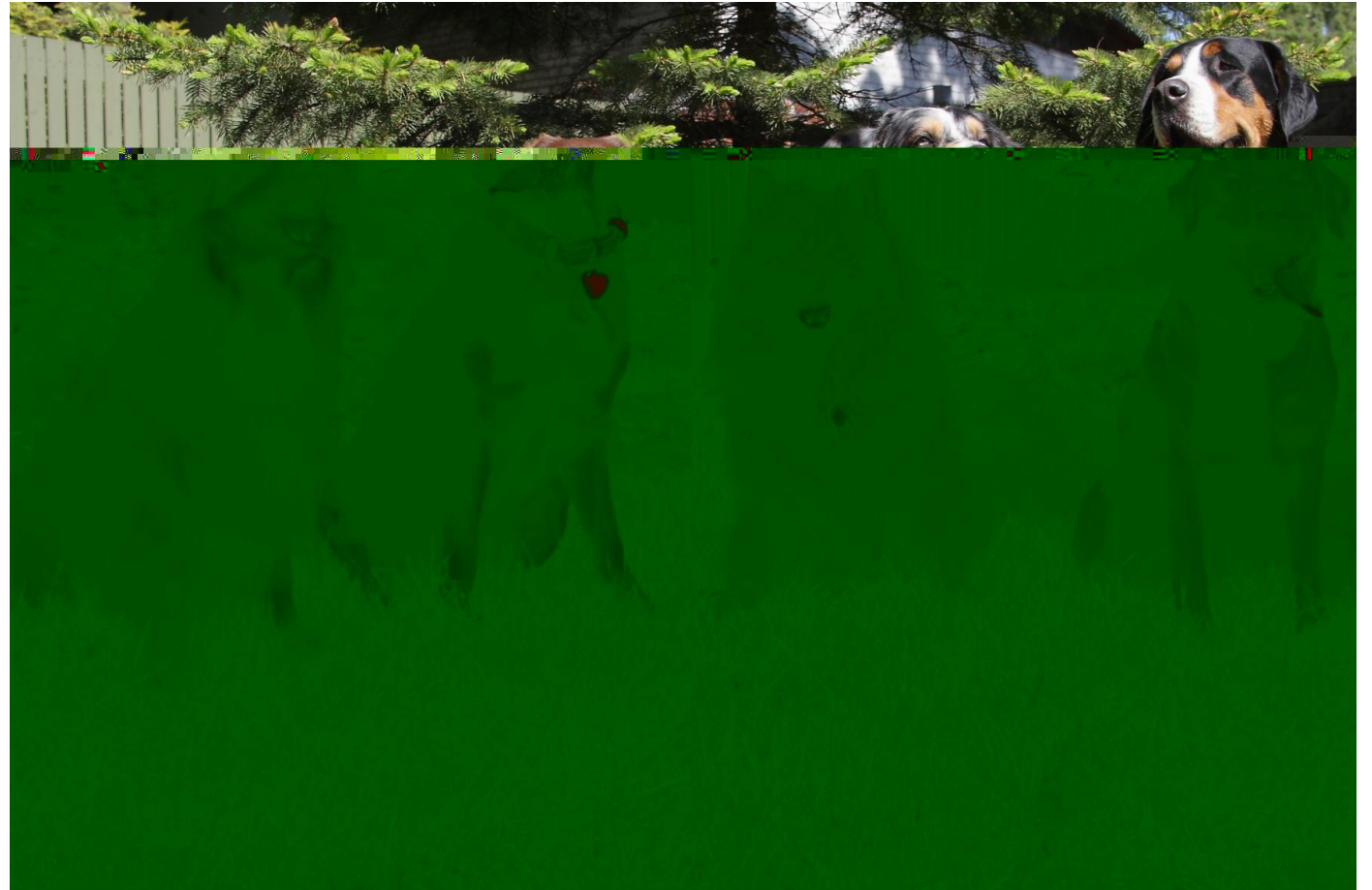
1. Suraskite šunį konkrečios diagnozės atveju, o ne diagnozę konkrečiam šuniui.
2. Saugus darbas:
 - vaikui,
 - šuniui,
 - kaniterapijos specialistui.
3. Kokybiškas darbas reiškia:
 - Šuo gebėjimus lavina, o ne sukuria;
 - Šuns reakcija turi būti nuspėjama.
4. Palankūs mokymo metodai reiškia:
 - meilę rūpinimuisi,
 - meilę šuniui,
 - meilę kaniterapijai.
5. Kaniterapijoje neturėtų būti prievartos prieš:
 - vaiką,
 - šunį,
 - kaniterapijos specialistą.

Kurie šunys yra pasitelkiami kaniterapijoje?

1. Pasirinkdami turėtumėte apgalvoti:
 - Kilmę,
 - Pasitelkimo istoriją,
 - Įgimtus talentus, gebėjimus.
2. Rekomenduojami:
 - Specialiai atrinkti,
 - Tinkamai socializuoti,
 - Nuoširdžiai paklūstantys.
3. Labiau tinkantys:
 - Šunys draugeliai (kompanionai),
 - Sterilizuoti arba kastruoti,
 - Sangvinikai arba flegmatikai pagal charakterį.

Gero šuns auksinė taisyklė

Klauso kiekvieno lyg
šeimininko,
dirba su kiekvienu kaip su
šeimininku.

Nerekomenduojami:

- Koviniai šunys,
- Sarginiai šunys,
- Tarnybiniai šunys,
- Mišrių veislių šunys,
- Neveisliniai šunys.

Veislės, kurios nepasitelkiamos kaniterapijos tikslais

Amerikiečių Stafordšyro terjeras
Amerikiečių pitbulterjeras
Bulterjeras
Amerikiečių buldogas
Maljorkos buldogas (Ka De Bo)
Argentinos dogas
Kanarų dogas
Vokiečių dogas
Bordo dogas
Rotveileris
Hovavartas

Neapolio mastifas
Tibeto mastifas
Bulmastifas
Anglų mastifas
Ispanų mastifas
Pirėnų mastifas
Korsikos šuo (Cane corso)
Ryzenšnauceris
Flamandų buvjė

Tosa Inu
Boseronas
Dobermanas
Maskvos sargybinis
Brazilijos mastifas (fila)
Juodasis terjeras
Vidurinės Azijos aviganis
Kaukazo aviganis
Anatolijos aviganis
Pietų Rusijos aviganis

VETERINARINIAI IR GEROVĖS REIKALAVIMAI, KELIAMI ŠUNIUI

- Skiepijamas kasmet;
- Šalinami kirminai kas 3 mėnesiai;
- Kliniškai sveikas;
- Reguliariai apžiūrimas veterinaro;
- Reguliariai maudomas;
- Reguliariai šukuojamas;
- Gaivus kvapas;
- Nukirpti nagai;
- Neturintis ektoparazitų;
- Geros psichinės ir fizinės būklės.

Leistinas darbo grafikas

- Individualūs užsiėmimai iki 40 min.
- Pertraukėlė tarp užsiėmimų ne trumpesnė kaip 10 min.
- Daugiausia 7 val.
- Tiesioginis kontaktas su pacientu – 5 val.
- Įskaitant dvi 30 min. pertraukėles.
- Užsiėmimas nutraukiamas, jei šuo yra pavargęs.

Reikmenys

- Patogūs, minkšti, lengvi, be papildomų detalių;
- Kaklo dirželis arba dirželiai per krūtinę;
- Lengvai prižiūrimos, pritaikomos medžiagos;
- Šukos, rankšluostis, servetėlė, dubuo vandeniui;
- Veterinarinis pasas;
- Maišeliai išmatoms surinkti.

Draudžiama

Aštrūs kaklo dirželiai, metalinis pasaitėlis, kilpos, įsitempiantys kaklo dirželiai.

Etikos kodeksas

Kaniterapijos specialisto etika grindžiama bendrai priimtais žmogaus etikos standartais, kurie papildomi atsižvelgiant į kaniterapijos reikalavimus. Pagrindinės etikos taisyklės:

- Gerbti žmogaus teises;
- Rūpintis šunimi, kuris yra įtrauktas į gydymo procesą;
- Atlikti savo pareigas;
- Laikytis gerosios praktikos tradicijos.

Netaikyti kaniterapijos esant:

- Alergijai šunų plaukams;
- Atviroms žaizdoms;
- Odos ligoms;
- Infekcinėms ligoms;
- Parazitams;
- Pakilusiai temperatūrai.

Dokumentavimas

Reabilitacijos dokumentai:

- Kaniterapijos paskyrimas, prie kurio pridedama:
 - Informacija apie tai, kad nėra kontraindikacijų kaniterapijos atžvilgiu;
 - Išsami ligos diagnozė;
 - Reabilitacijos reikalavimai, pageidavimai.
- Tėvų sutikimas;
- Informacijos kortelė;
- Užsiėmimo veiklos kortelė;
- Gydytojo periodinio patikrinimo sertifikavimas – mažiausiai 1 kartą per metus, detalus būklės aprašymas.

Psichoemocinis veiksnys yra svarbus – vaikas nepriima kontakto su šunimi kaip dar vieno gydymo būdo (žinoma, tėvai to nesako).

Vaikas tiesiog džiaugiasi ryšiu su šunimi; šuo tai pat tuo mėgaujasi ir jam nerūpi, ar vaikas turi kokių fizinių ar psichologinių ypatybių, tiesiog yra sujaudintas buvimo su vaiku.

Šuo yra linkęs mylėti žmogų nepriklausomai nuo politinių ar religinių įsitikinimų, socialinio statuso pokyčių, netgi nuo požiūrio į patį šunį.

Liepojoje yra 4 terapiniai šunys:

- *Alfijs Versatile Runes*. Savininkas: Ingars Gudermanis;
- *Karamel Swiss Dream*. Savininkė: Astra Klaiše;
- *Harita Gracia Boyaros*. Savininkė: Inguna Otaņķe;
- *Odri Rock Star Basteta*. Savininkė: Liene Giertmane-Done.

Harita Gracia Boyaros

Alfijs Versatile Runes

Karamel Swiss Dream

Odri Rock Star Basteta

Kaniterapija Latvijoje

Latvijoje kaniterapija atliekama Liepojoje, Rygoje ir Daugpilyje, Talsyje ir Valmieroje, tačiau, esant ypatingam iškvietimui, specialistai vyksta į reabilitacijos centrus, vaikų darželius, internatus ir kitas institucijas.

Šių užsiėmimų dėka siekiame suartinti žmones ir šunis, paaiškinti, kad yra svarbu treniruoti, ir sumažinti kylančių konfliktų tarp šuns šeimininkų ir tų, kurie neturi šunų, atvejus.

KANITERAPIJA

Nr. LLI-352
INTERPROF

Project is partly financed by
Interreg V-A Latvia – Lithuania Programme 2014-2020

www.latlit.eu